

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของดนตรีพื้นบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ที่มีต่อการดำเนินชีวิตของชาวบ้านพื้นหลัง ต.ตำราญราษฎร์ อ.คอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ ทั้งนี้เนื่องจากดนตรีพื้นบ้านเป็นสื่อพื้นบ้านที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของชาวล้านนามากมาย ทั้งประเภท ประวัติศาสตร์ เนื้อหา คุณลักษณะ ต่างๆมากมาย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คณะวิจัยได้ศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของดนตรีพื้นบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ที่มีต่อวิถีการดำเนินชีวิตของชาวบ้านนั้น มีดังนี้ ให้ความสำคัญ เป็นเครื่องมือในการอบรมจริยธรรม เป็นเครื่องมือในด้านการศึกษา เป็นสื่อในการถ่ายทอดปัญหาท้องถิ่น สร้างความสามัคคีภายในชุมชน พิธีกรรมและประเพณี ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของชาวล้านนา เครื่องมือในการประกอบอาชีพและเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคนเฒ่าคนแก่กับกลุ่มเด็กในชุมชนบ้านพื้นหลัง ซึ่งพบได้ว่าบทบาทหน้าที่ยังคงมีอยู่ หากแต่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปบ้าง บางอย่าง บางหน้าที่อาจยังคงมีอยู่ในปัจจุบันแต่บางหน้าที่ได้ถูกลดบทบาทลงไป ทั้งนี้ เพราะความเปลี่ยนแปลงของสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และค่านิยมสมัยใหม่ ที่มีเข้ามา จึงทำให้บทบาทหน้าที่ต้องมีการประยุกต์ให้เหมาะสมกับกาลเวลาและพัฒนาการความเจริญเติบโตของเด็กในยุคปัจจุบัน

อีกแบบหนึ่งที่คณะผู้วิจัยได้พบก็คือ การตั้งชมรมดนตรีพื้นบ้านประจำชุมชนพื้นหลังขึ้น โดยนำเด็กภายในชุมชนที่มีความสนใจ ความรู้ ความสามารถ ในการเล่นดนตรีพื้นบ้านล้านนาเป็นมารวมกลุ่มกัน มีทั้งกลุ่มเด็กที่พอจะเล่นเครื่องดนตรีได้และกลุ่มเด็กที่ไม่เคยเล่นเลย ทำการฝึกซ้อมจนชำนาญและออกแสดงตามงานนิทรรศการต่างๆ ตามงานประเพณี งานมหรสพต่างๆ ที่ชาวบ้านจัดขึ้นไปแสดง เป็นต้น

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยครั้งนี้ สื่อให้เห็นถึงคุณค่าของดนตรีพื้นบ้านในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เห็นถึงบทบาทที่มีต่อชุมชน และยังทราบถึงกลวิธีที่ใช้การสืบทอดภูมิปัญญาชาวบ้านต่อเยาวชนรุ่นใหม่อีกด้วย

ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงคาดว่า จะสามารถเป็นเครื่องกระตุ้นให้สังคม ชุมชน หันมาให้ความสนใจ และสนับสนุนในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษล้านนา อีกทั้งมีความรักและความศรัทธา และหวงแหนในภูมิปัญญาล้านนาสืบต่อไปอย่างสมบูรณ์